

NEW MEDIA ART II

01

Motto:

„Pokud se shodneme na tom, že nová média jsou novou kulturní avantgardou, jak můžeme popsat jejich vztah k historické umělecké avantgardě?“

Jinými slovy...

New Media Art II

Jsou nová média novou uměleckou avantgardou?

Definice klíčových pojmů:

Nová média = umění a kultura využívající **digitální a síťové technologie**, elektronická média (video art, digital art, net art, virtual art, AI art atd. ...), *90. léta 20. století.

Umělecká avantgarda = umělecké a kulturní hnutí 1. pol. 20. stol. (mezi 1. a 2. svět. válkou).
Hlavní rysy: anti-traditionalismus v umění; víze společenské změny (revoluce); víra v moc techniky. Patří sem: abstraktní umění, surrealismus, kubismus, futurismus, funkcionalismus.

New Media Art II

Jsou nová média novou uměleckou avantgardou?

Komparace umělecké avantgardy a nových médií

- **Umělecká avantgarda:**
- **20s Manifesty:** **Nová** typografie (Jan Tschichold), **Nová** vize (Laszlo Moholy-Nagy), **Nová** architektura (Le Corbusier). V oblasti filmu: **manifesty** „čistého filmu“, „absolutního filmu“ nebo „fotogenie“.
- *Viz: Google Ngram: výskyt knih s názvem New Vision:*
- https://books.google.com/ngrams/graph?content=NEW%2BVISION&year_start=1800&year_end=2019&corpus=en-2019&smoothing=3
- **Umění nových médií:**
- **90s** V 90. letech se opět objevuje přívlastek **NOVÝ**, ovšem tentokrát se nepojí s jednotlivými médii (reforma typografie, reforma fotografie/zobrazení apod.), ale užívá se obecně – **platí pro všechna média**. – výsledkem je vynoření se (mediálně nespécifického) pojmu **NOVÁ MEDIA**.
- *Viz: Google Ngram: výskyt knih s názvem New Media:*
- https://books.google.com/ngrams/graph?content=new+media&year_start=1800&year_end=2019&corpus=en-2019&smoothing=3

New Media Art II

Jsou nová média novou uměleckou avantgardou?

Komparace umělecké avantgardy a nových médií

Jaké **kulturní formy** jsou pro ně typické/unikátní?

- **Umělecká avantgarda:**

- **New Vision**: ptačí perspektiva, žabí perspektiva, detail.

- **Montáž** (viz Ruská montážní škola: montáž časová, prostorová, superpozice).

- **Nová média:**

- **Hypertext a hypermédia**: nelineární uspořádání a přístup k informacím (hypermedia).

- **Nové způsoby vizualizace dat a vztahů mezi nimi**: webové prohlížeče, počítačové hry, vizualizace dat.

New Media Art II

Jsou nová média novou uměleckou avantgardou?

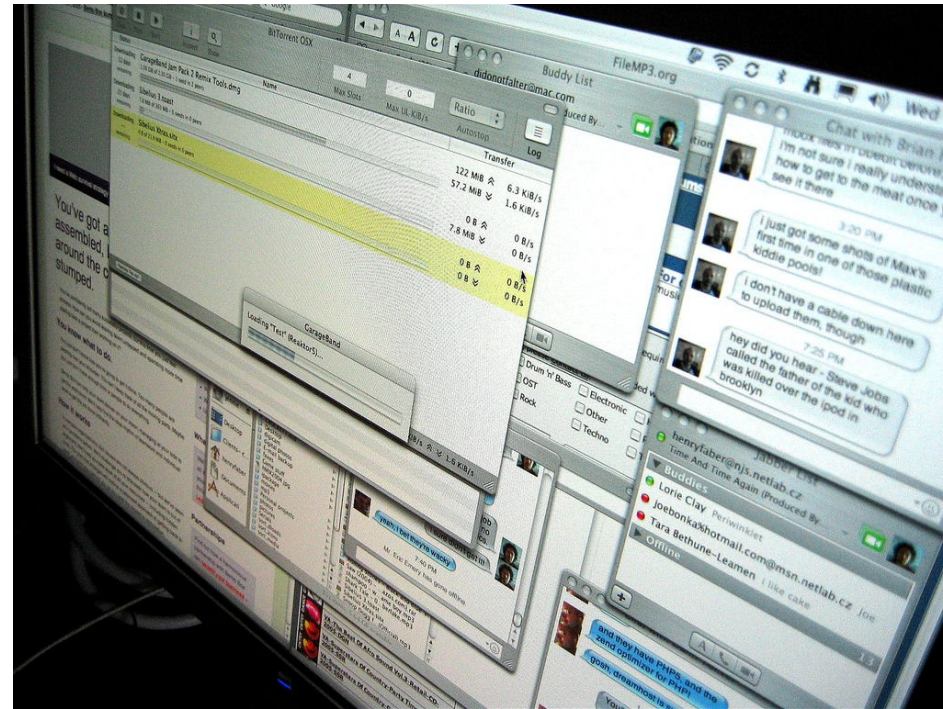
Analogie a kontinuity

- **Teze 1 (KONTINUITA):**
- Umělecká avantgarda (20. let 20. století) 'vynalezla' kulturní formy, které jsou nadále využívány, i když přešly do nových médií a ztratily svůj revoluční étos:
- Jinými slovy: NOVÁ MÉDIA jsou, co se týká výrazového jazyka (kulturních forem), stále „STARÁ MÉDIA“, protože spoléhají na kulturní formy vynalezené ve 20. letech, kteřé jen překládají do digitálního a síťového prostředí nových médií.
- **Příklady překladů avantgardních forem do designu digitálních médií:**
 - ✓ Koláž // Cut and Paste a „windows“.
 - ✓ Vizuální atomismus // diskrétní ontologie digitálních médií.

New Media Art II

KONTINUITA: Příklady překladů avantgardních forem do designu digitálních médií.

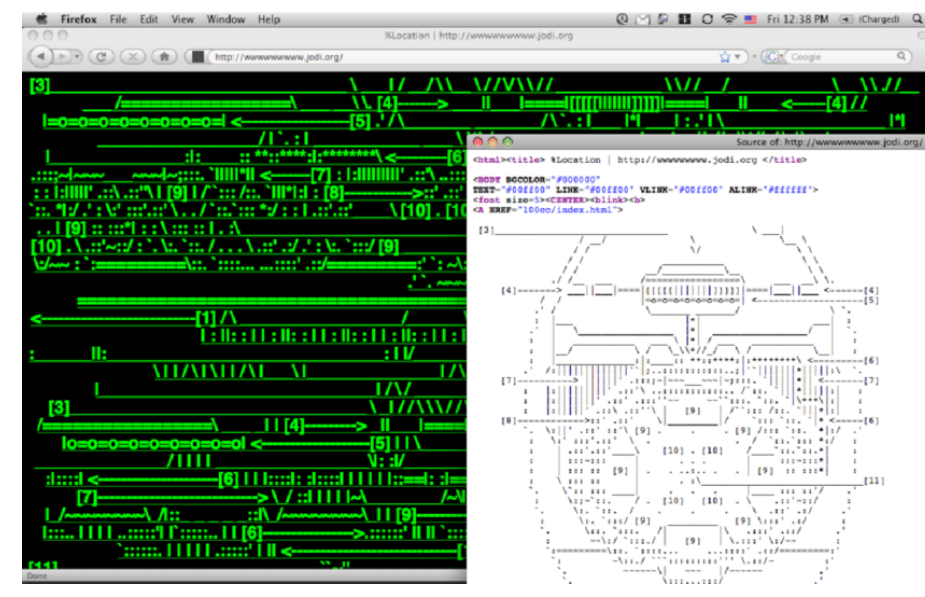
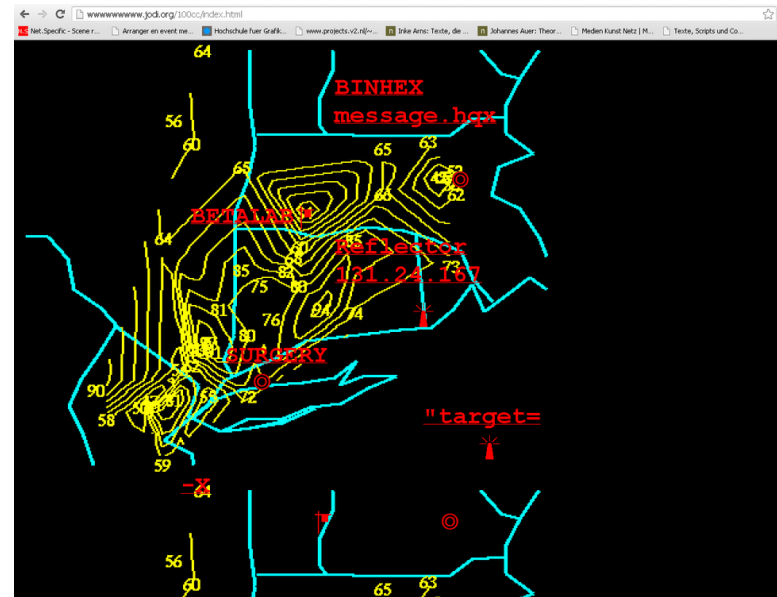
Koláž // Cut and Paste a „windows“

New Media Art II

KONTINUITA: Příklady překladů avantgardních forem do designu digitálních médií

Vizuální atomismus // diskrétní ontologie digitálních médií.

Nová typografie: příklady vizuálního atomismu

New Media Art II

KONTINUITA: Příklady překladů avantgardních forem do designu digitálních médií

Nová typografie // Meta-design

Nová typografie: příklady

Meta-design: Photoshop

New Media Art II

New Vision = ozvláštnění a nová vizuální epistemologie

Neobvyklé záběry jako způsob „ozvláštnění“ reality (V. Šklovskij)

a dokumentace zkušenosti nové doby (svět z letadla, mrakodrapu, vlaku).

A. Rodčenko: New Vision

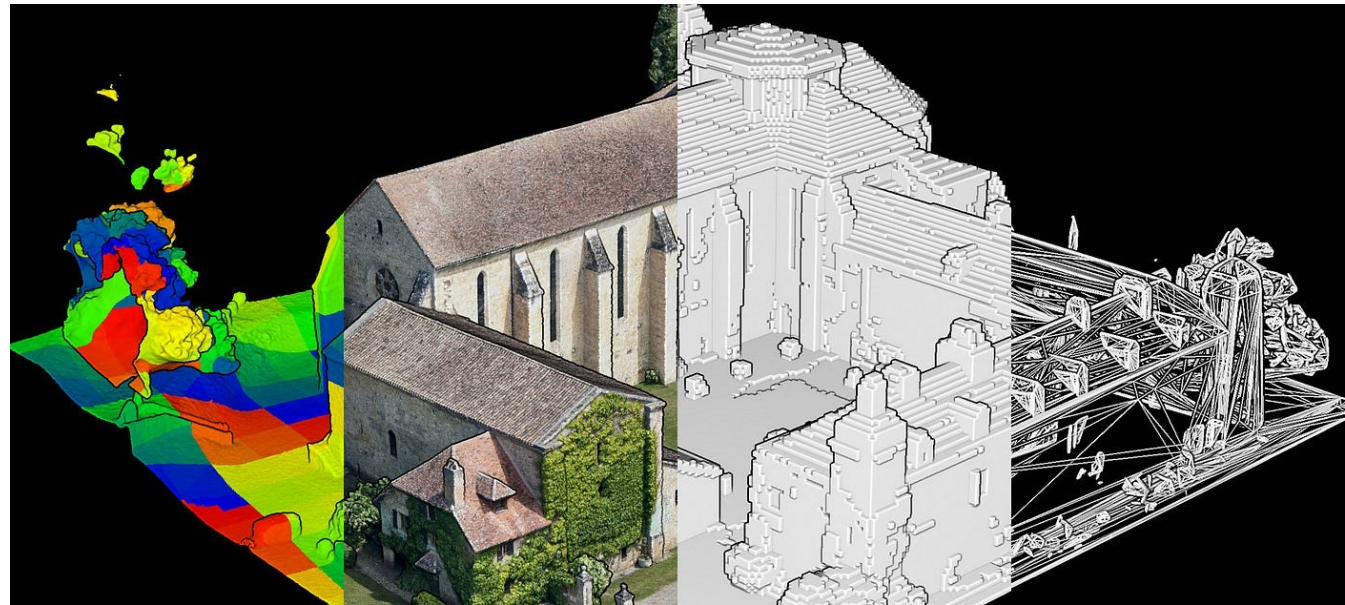
Alexander Rodchenko's 1929, Steps
Lumiere Gallery

New Media Art II

New New Vision = ozvláštnění a nová vizuální epistemologie

Pohyblivá kamera v počítačových hrách

3D počítačová grafika.

New Media Art II

Postmoderní obrat a nová logika kulturní produkce

„...historie radikálního formalismu nekončí transformací 'zbraně' ve 'styl', ale dále se vyvíjí a stává se součástí 'pracovního nástroj'.“ Abigail Solomon-Godeau

**Avantgarda (Zbraň/revoluce/20s) –
Grafický design (Styl/marketing/50s) –
UX design (Pracovní nástroj/90s)**

New Media Art II

Postmoderní obrat a nová logika kulturní produkce

Nová média = meta-média

„Počítač je novým typem mediálně-distribučního stroje.“ (produsage, A. Bruns)

„Nová média jsou meta-média využívající starší média jako svůj primární materiál.“

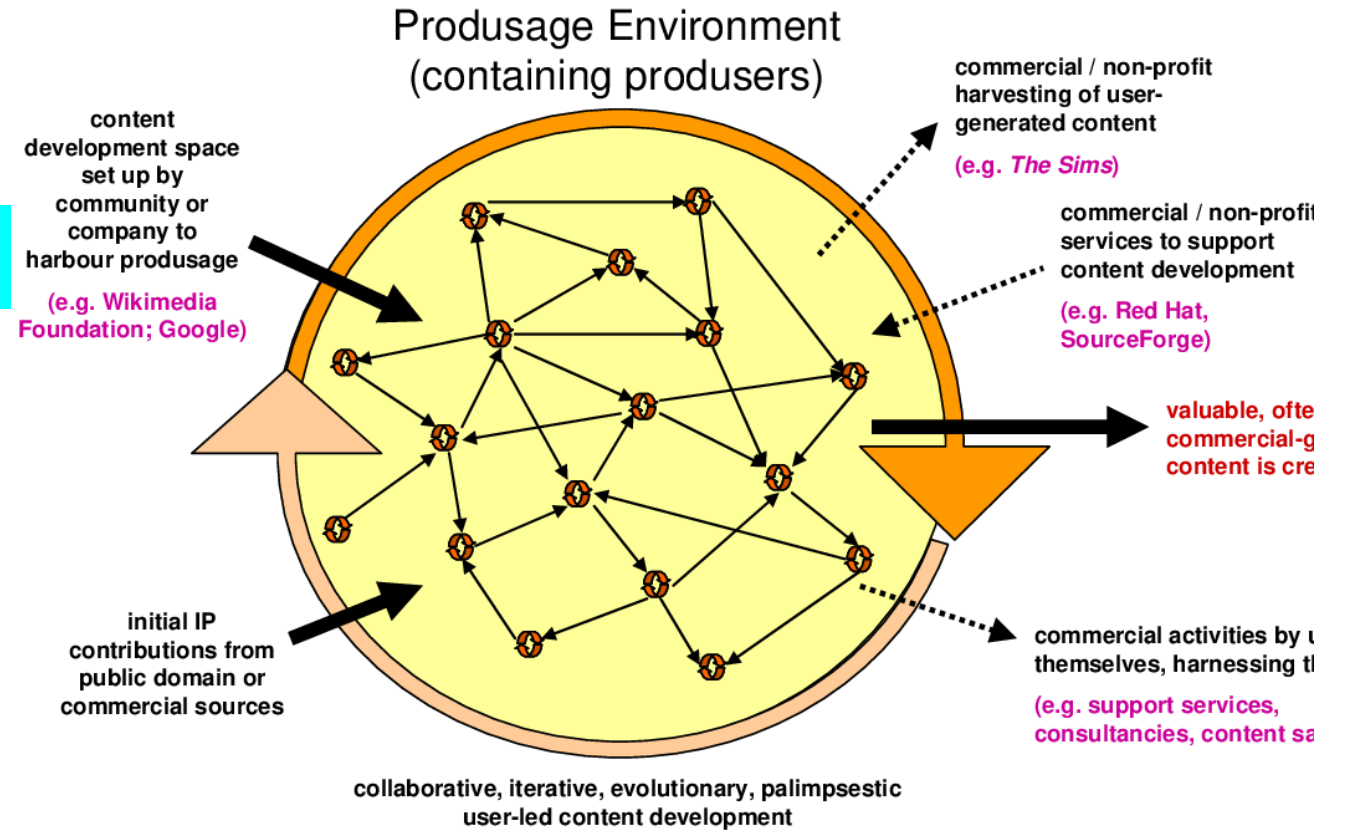

Fig. 1: The Produsage "Value Chain"

New Media Art II

Postmoderní obrat a nová logika kulturní produkce

- 1) Nová média = nová rozhraní (přístup k informacím a manipulaci s nimi)
- 2) Nová média = prosazování volného přístupu k informacím
- 3) 60s Nová média = meta-media society (automatizované zpracování informací je klíčovou kompetencí v době informační záplavy)
- 4) 80s Meta-media society = „*Meta-mediální společnost se vzdává kompetence (analýza a vizualizace dat) ve prospěch distribuce (cirkulace informací a kulturních objektů).*“ (LM, s. 18)

New Media Art II

Avantgarda vs. Nová média = 2 logiky kulturní produkce

Avantgarda	Nová média
Film	Počítač
Mediální společnost	Post-mediální společnost
Film = umění vidět (art of seeing)	Počítač = napodobuje funkce paměti
Orientace pozornosti k vnějšku, ke světu	Orientace 'retrospektivní' či 'introspektivní': analýza a manipulace již existujících záznamů, jejich spojování do různých asambláží, vyhledávání nových souvislostí a významů v nich.
Nový pohled / odcizení (defamiliarizace) / každodennosti	Informační design.

New Media Art II

Co jsou nová média?

Nové techniky přístupu k informacím: generování, manipulace, analýza.

- a) Přístup (media access)
- b) Analýza (media analysis)
- c) Generování a manipulace (media generation and manipulation)

New Media Art II

Avantgarda se stala softwarem =

- a) **Software kodifikuje a naturalizuje formy „staré“ avantgardy.**
- b) **Software představuje nové techniky produkující výstupy „nové“ avantgardy meta-mediální společnosti.**

New Media Art II

Nová média jako nová avantgarda?

- **Simon Weckert: Google Maps Hacks**
- https://www.youtube.com/watch?v=k5eL_al_m7Q
- <https://www.youtube.com/watch?v=cklIObRlxQo>

New Media Art II

Nová média jako nová avantgarda?

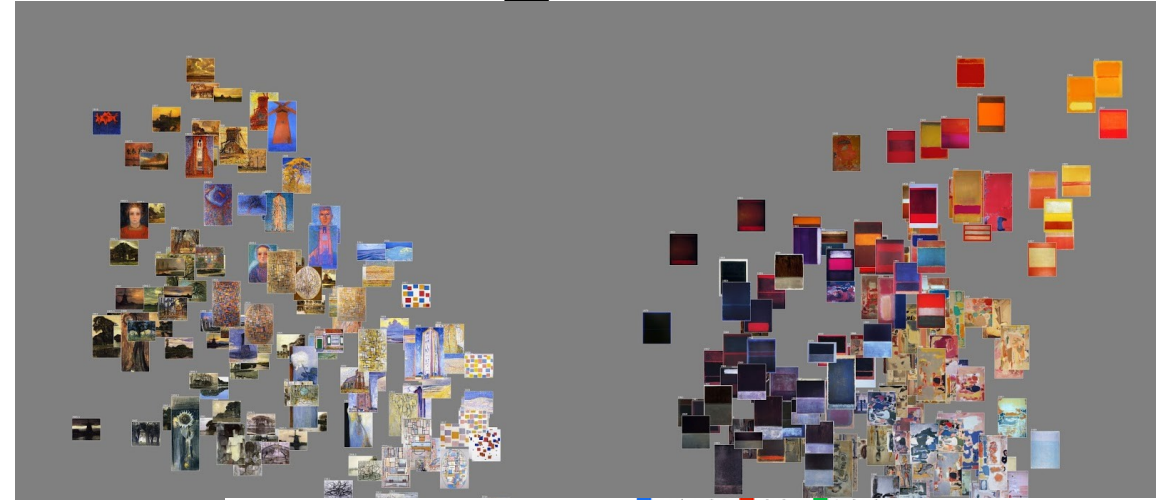
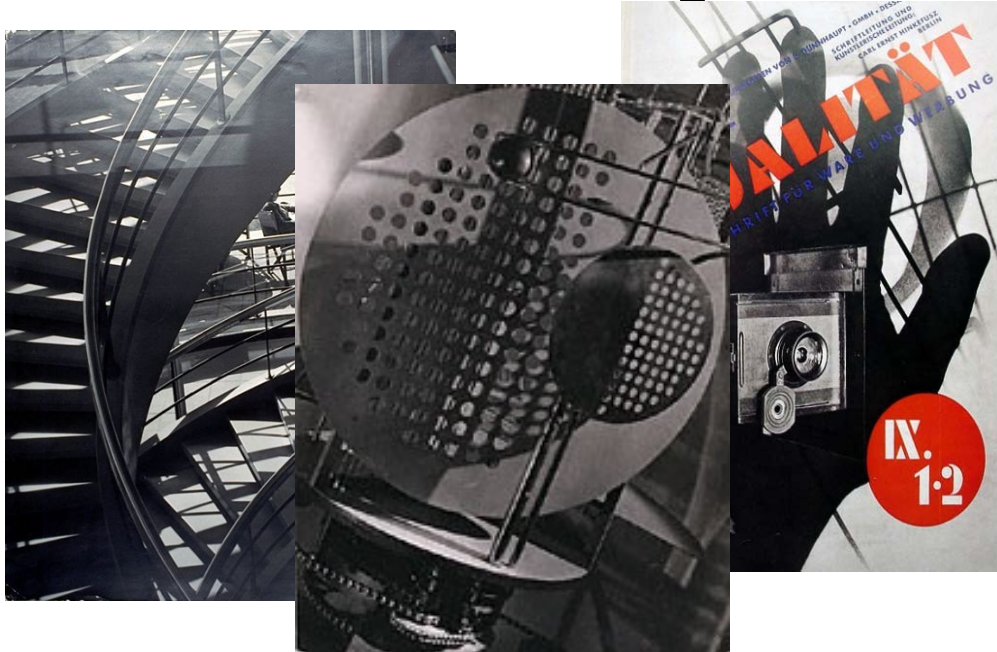

Laura Kurgan,
Monochrom Landscapes,
[shttp://countermapcollection.org/collection/monochrome-landscapes/satelitní snímky](http://countermapcollection.org/collection/monochrome-landscapes/satelitní-snímky)
2004

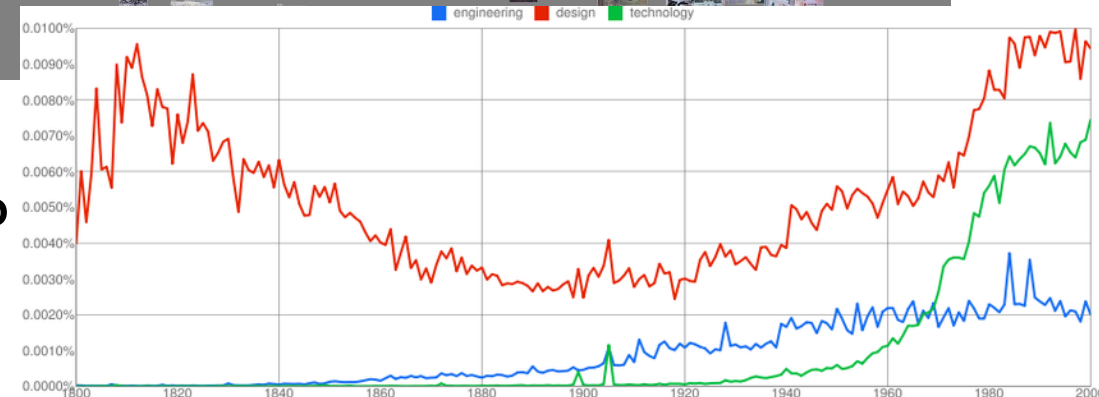
[X](#)

New Media Art II

Nová média jako nová avantgarda?

- Nový film jako datová sprcha v [Matrixu](#)?

New Media Art II

Nová média jako nová avantgarda?

- Od nové vize, nové typografie, nové architektury 20. let se přesouváme k novým médiím 90. let;
- <http://lab.culturalanalytics.info/2016/04/mondrian-vs-rothko.html>
- Od D. Vertovova *Muže s kamerou* k uživateli s programem pro analýzu obrazu a s vizualizačním programem;
- <http://lab.culturalanalytics.info/2013/01/visualizing-vertov-visualization.html>
- <https://www.flickr.com/photos/culturevis/sets/72157632441192048/with/8349177898/>
- Od kina jako technologie vidění, k počítači jako technologii paměti; od ozvláštnění k informačnímu designu.
- <http://lab.culturalanalytics.info/2014/08/selfiecity-investigates-style-of.html>

Q&A

„Pokud se shodneme na tom, že nová média jsou novou kulturní avantgardou, jak můžeme popsat jejich vztah k historické umělecké avantgardě?“

Q&A

Jaká estetika je pro ně typická/unikátní?

Umělecká avantgarda: ...

Nová média:...

Q&A

META-DESIGN: „tvorba nástrojů, které jsou využívány uživateli k organizaci informací „on-the-fly“.

|